

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 13 lipca 2015 r.

NK-KE.431.7.2015.IG

Pan

Arkadiusz Poprawa

Burmistrz Obornik Śląskich

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 18 oraz 19 maja 2015 r., na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185 poz. 1092) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.), a także na podstawie imiennych upoważnień Wojewody Dolnośląskiego z dnia 13 kwietnia 2015 r. nr: NK-KE.0030.12.2015.IG, NK-KE.0030.13.2015.IG oraz NK-KE.0030.14.2015.IG zespół kontrolny z Wydziału Nadzoru i Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w składzie:

- Iwona Gęsiak – starszy inspektor wojewódzki (przewodniczący zespołu kontrolnego),
- Katarzyna Lipke – inspektor wojewódzki,
- Iga Jaworska – inspektor wojewódzki,

przeprowadził w Urzędzie Miejskim w Obornikach Śląskich z siedzibą przy ul. Trzebnickiej 1, 55-120 Oborniki Śląskie, kontrolę problemową w trybie zwykłym w przedmiocie realizacji zadań z zakresu administracji rządowej polegających na:

- prowadzeniu spraw dotyczących dowodów osobistych na podstawie ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz.U. z 2010 r. Nr 167, poz. 1131 z późn. zm.);
- prowadzeniu spraw dotyczących ewidencji ludności na podstawie ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 388);
- wydawaniu decyzji o zmianie imienia i nazwiska na podstawie ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz.U. z 2008 r. Nr 220, poz. 1414 z późn. zm.)
- realizacji zadań z zakresu rejestracji i kwalifikacji wojskowej na podstawie ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 827).

Kontrola została zrealizowana zgodnie z zatwierdzonym w dniu 29 grudnia 2014 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na I półrocze 2015 r. nr NK-KE.430.8.2014.MJ.

Kontrolę przeprowadzono w zakresie przestrzegania przepisów:

1. Ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych oraz ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, a także aktów wykonawczych do tych ustaw, tj. w zakresie:

- realizacji obowiązków organu gminy w zakresie wydawania dowodów osobistych,
- prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach meldunkowych,
- terminowości prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach meldunkowych,
- wykonywania czynności materialno-technicznych w postaci przyjęcia i zarejestrowania zgłoszeń meldunkowych,
- wydawania przez organ gminy zaświadczeń z Rejestru Dowodów Osobistych oraz rejestru mieszkańców i rejestru zamieszkania cudzoziemców (do dnia 28 lutego 2015 r.: ze zbioru meldunkowego oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych),
- terminowości załatwiania spraw dotyczących wydawania zaświadczeń z Rejestru Dowodów Osobistych oraz rejestru mieszkańców i rejestru zamieszkania cudzoziemców (do dnia 28 lutego 2015 r.: ze zbioru meldunkowego oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych),
- udostępniania danych z rejestru mieszkańców, rejestru zamieszkania cudzoziemców, Rejestru Dowodów Osobistych oraz udostępniania dokumentacji związanej z dowodami osobistymi.

2. Ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie i imienia i nazwiska, tj.:

- prowadzenia postępowań administracyjnych na podstawie ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska,
- terminowości wydawania decyzji w sprawie zmiany imienia lub nazwiska,
- zawiadamiania o zmianie imienia lub nazwiska.

3. Ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, tj.:

- sporządzania i prowadzenia rejestru osób objętych rejestracją na potrzeby założenia ewidencji wojskowej oraz prowadzenia kwalifikacji wojskowej,
- realizacji obowiązków informacyjnych i sprawozdawczych dotyczących rejestracji,
- terminowości wykonywania obowiązków dotyczących rejestracji,
- wzywania do kwalifikacji wojskowej,
- prowadzenia listy stawiennictwa i wykazu osób o nieuregulowanym stosunku do powszechnego obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej,
- wydawania decyzji administracyjnych na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 3, art. 127 ust. 1 lub art. 127 ust. 1a ustawy,
- realizacji obowiązków informacyjnych dotyczących kwalifikacji wojskowej,
- terminowości wykonywania obowiązków dotyczących kwalifikacji wojskowej.

Okres objęty kontrolą:

- od 1 stycznia 2015 r. do dnia kontroli w przedmiocie: dowody osobiste i ewidencja ludności;
- od 1 stycznia 2014 r. do dnia kontroli w przedmiocie: zmiana imienia i nazwiska oraz rejestracja i kwalifikacja wojskowa.

W okresie kontrolowanym funkcję kierownika Urzędu sprawowali:

- Pan Sławomir Błazewski – Burmistrz Obornik Śląskich (do dnia 04.12. 2014 r.),
- Pan Arkadiusz Poprawa – Burmistrz Obornik Śląskich (od dnia 04.12.2014 r. – nadal).

Sprawy z kontrolowanego zakresu prowadzili:

- Pani Barbara Woś – podinspektor ds. ewidencji ludności,
- Pani Łucja Sandulska – inspektor ds. dowodów osobistych,
- Pani Izabela Freus – Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego Obornikach Śląskich,
- Pan Edward Pyczak – inspektor ds. obrony cywilnej.

Realizację przez Burmistrza Obornik Śląskich zadań z zakresu administracji rządowej należy ocenić:

- I. pozytywnie z nieprawidłowościami – w zakresie dowodów osobistych***
- II. negatywnie – w zakresie ewidencji ludności***
- III. pozytywnie – w zakresie zmiany imienia i nazwiska***
- IV. pozytywnie z uchybieniami – w zakresie rejestracji i kwalifikacji wojskowej***

Pismem nr NK-KE.431.7.2015.IJ z dnia 18 czerwca 2015 r. przekazano projekt wystąpienia pokontrolnego, do którego Burmistrz Obornik Śląskich w ustawowym terminie wniósł zastrzeżenia. Zostały one oddalone w całości. Stanowisko wobec wniesionych zastrzeżeń przekazano kierownikowi jednostki kontrolowanej.

Wobec powyższego przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne, zgodnie z dyspozycją art. 47 ustawy o kontroli w administracji rządowej.

USTALENIA KONTROLI

DOWODY OSOBISTE

Realizacja obowiązków organu gminy w zakresie wydawania dowodów osobistych

W jednostce kontrolowanej sprawy dotyczące dowodów osobistych prowadzi Pani Łucja Sandulska – inspektor ds. dowodów osobistych. W przypadku nieobecności pracownika, zastępstwo obejmuje Pani Izabela Freus – Kierownik USC.

Kontroli poddano 15 kopert dowodowych dotyczących dowodów osobistych wydanych od 1 marca 2015 r. dla następujących osób: D...R..., D...W..., C.....G..., M.... B..., P.... C..., T... M..., G....R..., M....K..., K.....S..., J....P..., R...K....., J....W..., W.... Z..., D.....S..... i J....M.....

Na tej podstawie ustalono, co następuje.

Wnioski o wydanie dowodu osobistego składają uprawnione osoby, zgodnie z art. 25 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych, w związku z § 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 stycznia 2015 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz sposobu i trybu postępowania w sprawie wydawania dowodów osobistych, ich utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu (Dz.U. poz. 212) – zwanej dalej r.d.o. W przypadku wydawania dowodu osobistego dla osoby nieposiadającej pełnej zdolności do czynności prawnych, we wszystkich czterech przypadkach wnioski składał rodzic.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że we wniosku D.....S..... występowały braki formalne w postaci nieuzupełnionej rubryki „dane kontaktowe osoby składającej wniosek”. Wobec powyższego należy wyjaśnić, że wniosek o wydanie dowodu osobistego zawiera pola, które obligatoryjnie wnioskodawca powinien wypełnić oraz takie, których uzupełnienie jest fakultatywne. Do tej drugiej grupy należą takie dane jak numer telefonu czy adres poczty elektronicznej, co wynika bezpośrednio z przepisu art. 28 pkt 10 u.d.o. Należy wskazać, że na pracowniku merytorycznym spoczywa obowiązek rzetelnej weryfikacji kompletności wniosku oraz poprawności wskazanych w nim danych. Dane kontaktowe należą do obligatoryjnych elementów wniosku, bowiem nie znajduje się pod tymi polami klauzula o dowolności ich podania. W konsekwencji rzeczony wniosek pomimo obarczenia brakami formalnymi został zrealizowany przez organ, co stanowi naruszenie zarówno przepisów materialnych jak i procesowych. Niedbałość pracownika doprowadziła do sytuacji, w której w obrocie prawnym znajdzie się dokument tożsamości, pomimo nieskutecznego złożenia wniosku o jego wydanie, bowiem niekompletny wniosek nie wywołuje zamierzonych skutków prawnych. Należy wskazać, że w sytuacji w której pracownik przyjmie wniosek obarczony brakami formalnymi, powinien wezwać wnioskodawcę na podstawie art. 64 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2013 r., poz. 267 z późn. zm.) do jego uzupełnienia w terminie 7 dni od daty doręczenia wezwania, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że do wszystkich wniosków została dołączona prawidłowa fotografia, odzwierciedlająca w sposób niebudzący uzasadnionych wątpliwości wizerunek twarzy osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego, zgodnie z art. 29 ust. 1 u.d.o. oraz § 7 r.d.o. Ponadto co do zasady na wszystkich wnioskach znajdowała się adnotacja urzędowa o sposobie ustalenia tożsamości osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego (wyjątek stanowi wniosek D.....S.....). Jednak w sprawach o wydanie dowodu osobistego J.....W..... oraz W.....Z..... ustalono, że inny rodzic został przy składaniu wniosku oznaczony w adnotacjach jako wnioskodawca, a inny rodzic odbierał dowód osobisty. Należy podkreślić, że taka sytuacja jest niedopuszczalna. Na podstawie przepisów ustawy o dowodach osobistych, wnioskodawcą może być tylko jeden z rodziców. Ponadto dowód osobisty może odebrać jedynie rodzic, który złożył wniosek (wnioskodawca), wynika to ze struktury formularza odbioru dokumentu, w którym przewidziano rubryki na dane wnioskodawcy oraz jego podpis. Powyższe potwierdzają również stanowiska Ministerstwa Spraw Wewnętrznych nr DSO-WEL-6190-45/15 z dnia 16 kwietnia 2015 r. i nr DSO/WEL-6190-51/15 z dnia 6 maja 2015 r.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że na wniosku o wydanie dowodu osobistego M.....B..... istnieje adnotacja o ustaleniu tożsamości wnioskodawcy na podstawie książeczki wojskowej. Należy wskazać, że powyższe postępowanie stanowi naruszenie § 9 r.d.o., który wskazuje, że „tożsamość osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego ustala się na podstawie przedłożonego przez wnioskodawcę dotychczasowego dowodu osobistego lub ważnego dokumentu paszportowego tej osoby”. Ponadto w ustępie 2 prawodawca doprecyzowuje, że jeżeli osoba ubiegająca się o wydanie dowodu osobistego nie posiada dokumentu o którym mowa powyżej, organ ustala jej tożsamość na podstawie danych zawartych w dostępnych rejestrach publicznych.

Ustalono, że we wszystkich przypadkach pracownik prawidłowo wprowadził do Rejestru Dowodów Osobistych informacje o nowym dokumencie.

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny oraz przyjęte w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące realizacji obowiązku organu gminy w zakresie wydawania dowodów osobistych należy ocenić **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Udostępnianie danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi

Kontroli poddano 8 spraw z zakresu udostępnienia danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz 3 sprawy z zakresu udostępnienia danych z dokumentacji związanej z dowodami osobistymi. Sprawami z zakresu udostępniania danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi zajmuje się Pani Łucja Sandulska. W wyniku czynności kontrolnych ustalono, iż organ w okresie objętym kontrolą nie wydał żadnego zaświadczenia z Rejestru Dowodów Osobistych.

W toku kontroli ustalono, że wnioski zostały złożone na właściwych formularzach, zgodnie z § 1 pkt 1 i pkt 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 października 2011 r. w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnienie danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi (Dz.U. z 2011 r. Nr 243, poz. 1452 z późn. zm.). W przypadku gdy wniosek zawierał braki formalne, organ wzywał do ich uzupełnienia na podstawie art. 64 § 2 Kpa, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania, pod rygorem pozostawienia podania bez rozpoznania (sprawy nr OSO.5344.195.2015, nr OSO.5344.168.2015 oraz nr OSO.5344.187.2015).

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że wszystkie wnioski podlegały zwolnieniu z opłaty za udostępnienie danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi na podstawie art. 73 ust. 1 lub art. 75 ust. 4 u.d.o.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w 3 sprawach organ realizował wnioski niezgodnie z zakresem żądania wnioskodawcy. Postępowanie takie miało miejsce w sprawie nr OSO.5344.168.2015, gdzie organ udostępnił serię i numer dowodu osobistego, numer PESEL i miejsce urodzenia osoby, pomimo iż wnioskodawca danych tych nie żądał. W sprawie nr OSO.5344.178.2015 udostępniono datę urodzenia oraz numer PESEL osoby, a w sprawie nr OSO.5344.194.2015 udostępniono datę ważności i unieważnienia dowodu osobistego, mimo że wniesiono jedynie o wskazanie czy przedmiotowy dowód osobisty „został w rzeczywistości kiedykolwiek wydany i kto posługiwał się dowodem osobistym o podanej serii”. Wobec powyższego należy wskazać, że organ administracji publicznej powinien udzielać odpowiedzi na wnioski w zakresie zgodnym z żądaniem podmiotu wnioskującego i tylko w takim zakresie, w jakim wnioskodawca wykaże uprawnienia do ich otrzymania.

Ustalono, iż w odpowiedziach na wnioski, w nagłówkach prawidłowo stosowano oznaczenie organu (Burmistrza Obornik Śląskich), natomiast w wezwaniach do uzupełnienia braków formalnych wniosku w nagłówkach wskazywano oznaczenie aparatu pomocniczego (Urzędu Miejskiego w Obornikach Śląskich). Należy wskazać, że podanie wnosi się do organu administracji publicznej i to on weryfikuje wniosek pod względem jego kompletności,

a w razie stwierdzenia braków formalnych, wzywa do ich uzupełnienia, co powinno znaleźć wyraz w oznaczeniu nagłówka oraz podpisaniu pisma przez organ lub upoważnionego pracownika. Należy wskazać, że przedmiotowe pisma zostały podpisane z upoważnienia burmistrza przez Panią Halinę Adamczyk – kierownika Wydziału Organizacyjnego i Spraw Obywatelskich, co należy uznać za poprawną praktykę, jedynie w nagłówkach pism znajduje się nieprawidłowa pieczęć.

[Dowód: akta kontroli str.: 78-108]

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny oraz przyjęte w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące udostępniania danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi należało ocenić **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

*Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny, realizację przez Burmistrza Obornik Śląskich zadań z zakresu administracji rządowej w zakresie dowodów osobistych należy ocenić **pozytywnie z nieprawidłowościami**.*

EWIDENCJA LUDNOŚCI

Wydawanie decyzji administracyjnych na podstawie art. 15 ust. 2 lub u.e.l.d.o. i art. 35 u.e.l. oraz terminowość prowadzenia spraw z ww. zakresu.

W okresie podlegającym kontroli przedmiotowe zagadnienie regulowane było przez dwa akty prawne: ustawę z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (t.j. Dz.U. z 2006 r. Nr 139, poz. 993 z późn. zm.) – zwaną dalej u.e.l.d.o., obowiązującą do dnia 28 lutego 2015 r. oraz ustawę z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności – zwaną dalej u.e.l. Postępowania administracyjne w sprawach meldunkowych prowadzone były przez Panią Barbarę Woś – podinspektora ds. ewidencji ludności.

Z informacji otrzymanej do analizy przedkontrolnej wynika, iż w kontrolowanym okresie wydano 15 decyzji administracyjnych. (8 na podstawie art. 15 ust. 2 u.e.l.d.o. i 7 decyzji na podstawie art. 35 u.e.l.). W związku z powyższym sprawdzeniu podlegało 10 postępowań administracyjnych (nr decyzji): OSO.5343.3.2015, OSO.5343.14.2015, OSO.5343.1.2015, OSO.5343.7.2015, OSO.5343.15.2015, OSO.5343.20.2015, OSO.5343.36.2014, OSO.5343.38.2014, OSO.5343.51.2014, OSO.5343.28.2014.

W wymienionych powyżej sprawach wydano:

- 4 decyzje o wymeldowaniu z miejsca pobytu stałego, gdyż strona spełniła przesłanki do wymeldowania. (3 decyzje wydane zostały na podstawie art. 15 ust. 2 cyt. u.e.l.d.o., a 1 decyzja na podstawie art. 35 u.e.l.),
- 5 decyzji o umorzeniu postępowania, ponieważ strona sama wykonała obowiązek meldunkowy,
- 1 decyzję o odmowie wymeldowania z pobytu stałego.

W każdym z opisanych przypadków organ weryfikował wpływające wnioski pod względem formalnym, w szczególności weryfikował uiszczenie opłaty skarbowej za wydanie decyzji administracyjnej.

W sprawie nr OSO.5343.14.2015 wniosek o wymeldowanie złożył S..... G..... Z dołączonego do wniosku aktu notarialnego Repertorium A nr/2007 wynika, iż przedmiotowa nieruchomość stanowi współwłasność małżonków H..... i S..... G.....

Zawiadomienie o wszczęciu postępowania (a także inne pisma procesowe i decyzje) organ wystosował tylko do wnioskodawcy i osoby, która miała być wymeldowana z miejsca pobytu stałego. Pomimo posiadania wiedzy, iż przedmiotowa nieruchomość stanowi współwłasność dwóch osób, organ gminy nie ustalił prawidłowo i nie zawiadomił wszystkich stron postępowania. Analogiczna sytuacja miała miejsce w sprawach nr OSO.5343.15.2015, nr OSO.5343.20.2015 i nr OSO.5343.36.2014.

W związku z powyższym pismem z dnia 21 maja 2015 r. nr NK-KE.431.7.2015.IG wystąpiono do kierownika jednostki kontrolowanej o wyjaśnienie powyższej kwestii. W piśmie z dnia 25 maja 2015 r. nr OSO.5343.25.2015 Zastępca Burmistrza wyjaśnił, iż *„w wyżej wskazanych postępowaniach administracyjnych jako strony potraktowano jedynie wnioskodawcę i osobę wymeldowywaną, natomiast nie wzięto pod uwagę innych współwłaścicieli lokalu, ponieważ pracownik prowadzący sprawy meldunkowe uznał, że dotyczą one jednej strony jako wnioskodawcy. (...) Sprawa Nr OSO.5343.14.2015 (...) właścicielami lokalu są małżonkowie S..... i H..... G..... zameldowani pod tym samym adresem, dlatego potraktowano ich jako jedną stronę postępowania administracyjnego. Sprawa OSO.5343.15.2015 (...) wyjaśniam, że nie sprawdzono w tym miejscu dokładnie dokumentu własności lokalu i pominięto jeszcze jednego współwłaściciela lokalu Panią B... P..... zameldowaną również pod tym samym adresem. Sprawa OSO.5343.20.2015 właścicielami domu są małżonkowie: D..... i W.....K....., zameldowani pod tym samym adresem i zostali potraktowani jako jedna strona postępowania administracyjnego (...)”*. Taka argumentacja nie zasługuje na uwzględnienie. W powyższych sprawach został naruszony art. 28 Kodeksu postępowania administracyjnego (zwanego dalej Kpa), który stanowi, iż stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek. Organ prowadzący postępowanie ma obowiązek ustalenia wszystkich stron postępowania, na podstawie dołączonych do wniosku dokumentów, posiadanych rejestrów bądź wyjaśnień stron postępowania. Ponadto zgodnie z przepisem art. 61 § 4 Kpa organ zobowiązany jest zawiadomić o wszczęciu postępowania z urzędu lub na żądanie jednej ze stron wszystkie osoby będące stronami w sprawie. Powyższa czynność ma istotne znaczenie z uwagi na zasadę czynnego udziału strony w postępowaniu administracyjnym, określoną w art. 10 Kpa. Należy także przypomnieć, iż pominięcie strony w postępowaniu administracyjnym skutkować może jego wznowieniem na podstawie art. 145 § 1 pkt 4 Kpa.

Dyspozycja art. 35 u.e.l. (analogicznie art. 15 ust. 2 u.e.l.d.o.) stanowi, że organ gminy wydaje na wniosek właściciela lub innego podmiotu dysponującego tytułem prawnym do lokalu lub z urzędu decyzję w sprawie wymeldowania osoby, która opuściła miejsce pobytu stałego lub czasowego trwającego ponad 3 miesiące i nie dopełniła obowiązku wymeldowania się. Stroną w postępowaniu o wymeldowanie w trybie administracyjnym będzie każdy właściciel mieszkania lub inna osoba, której służy tytuł prawny do nieruchomości. Powyższe potwierdza także uchwała NSA z dnia 5 grudnia 2011 r. sygn. akt II OPS 1/11, z której wynika, że osoba dysponująca tytułem prawnym do lokalu jest stroną, w rozumieniu art. 28

Kpa,

w postępowaniu administracyjnym o zameldowanie (wymeldowanie) w tym lokalu innej osoby, prowadzonym na podstawie art. 47 ust. 2 (lub 15 ust. 2) u.e.l.d.o.

W opisanych postępowaniach należało także do pozostałych współwłaścicieli skierować zawiadomienie o wszczęciu postępowania, pisma procesowe oraz doręczyć im decyzję.

Powyższe postępowania zakończyły się wydaniem decyzji orzekających o wymeldowaniu osób z miejsca pobytu stałego, gdyż spełnione zostały przesłanki z art. 15 ust. 2 u.e.l.d.o. Rozstrzygnięcia merytoryczne decyzji były prawidłowe.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że na zawiadomieniach o wszczęciu postępowania w nagłówku zamiast oznaczenia organu gminy (Burmistrz Obornik Śląskich), wskazywano oznaczenie aparatu pomocniczego (Urząd Miejski w Obornikach Śląskich). Powyższe stanowi uchybienie formalne niepowodujące następstw dla kontrolowanej działalności. Ponadto w skontrolowanych zawiadomieniach stwierdzono także brak numeru publikatora Kodeksu postępowania administracyjnego. (wyjątek stanowią sprawy nr OSO.5343.1.2015 i nr OSO.5343.20.2015). Zgodnie z zasadą praworządności, o której mowa w art. 6 Kpa, organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa. Zatem organ administracji podejmując każdą czynność procesową obowiązany jest zbadać jej zgodność z prawem. Strona natomiast powinna znać przepisy prawne dające podstawę do działania organu w konkretnej sprawie. Zatem by realizować ww. zasadę należy podawać pełną nazwę ustawy i publikator. Organ administracji publicznej obowiązany jest wykazać działanie na podstawie prawa w ciągu całego postępowania, a zatem od momentu jego wszczęcia. (por. B. Adamiak, J. Borkowski, *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, 2014, str. 52).

W sprawach, gdzie koniecznym było zapewnienie nieobecnej stronie udziału w prowadzonym postępowaniu, organ prawidłowo, na podstawie art. 34 Kpa występował do sądu o ustanowienie kuratora.

W trakcie kontroli ustalono, że wszystkie decyzje poddane kontroli w podstawie prawnej zawierały właściwy przepis prawa materialnego. Merytoryczna treść decyzji była prawidłowa. Decyzje zawierały prawidłowe pouczenie o przysługujących środkach odwoławczych, zawierały oznaczenie organu i datę wydania, były podpisane oraz opieczętowane przez uprawnioną osobę. W trakcie prowadzonych postępowania administracyjnych podejmowane były właściwe czynności wyjaśniające mające na celu ustalenie stanu faktycznego. W aktach wszystkich spraw znajdują się dokumenty potwierdzające wniesienie opłaty skarbowej za wydanie decyzji w wysokości 10 zł. Zauważyć jednak należy, iż organ nie prowadzi metryk do spraw czym narusza art. 66a Kpa. Obowiązek prowadzenia metryki sprawy został wprowadzony od dnia 7 marca 2012 r., kiedy to weszła w życie nowelizacja Kodeksu postępowania administracyjnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (tekst jedn.: Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.) nakładająca na urzędników obowiązek prowadzenia w formie pisemnej lub elektronicznej metryki sprawy oraz jej aktualizowania. Dzięki metryce wiadomo, kto brał udział w postępowaniu administracyjnym, co zapewnia przejrzystość prowadzonych spraw. Metryka sprawy wraz z dokumentami do których odsyła, stanowi obowiązkową część akt sprawy. Brak realizacji obowiązku wynikającego z art. 66a Kpa, uznano za uchybienie.

Odnosnie terminowości załatwianych spraw w toku kontroli stwierdzono, iż co do zasady sprawy załatwiane były terminowo. W dwóch sprawach (nr OSO.5343.36.2014 i nr OSO.5343.38.2014) organ naruszył art. 36 § 1 i 2 Kpa, gdyż nie poinformował stron o niezakończonym w terminie określonym w art. 35 Kpa.

[Dowód: akta kontroli str.: 109-169]

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia oraz przyjęte w programie kontroli zasady oceniania:

- wydawanie przez Burmistrza Obornik Śląskich decyzji administracyjnych na podstawie art. 15 ust. 2 u.e.l.d.o. i art. 35 u.e.l. oceniono **negatywnie**,
- terminowość prowadzenia przez Burmistrza Obornik Śląskich postępowań administracyjnych na podstawie art. 15 ust. 2 u.e.l.d.o. i art. 35 u.e.l. oceniono **pozytywnie**.

Wykonywanie czynności materialno-technicznych w postaci przyjęcia i zarejestrowania zgłoszeń meldunkowych

Kontroli poddano 30 formularzy meldunkowych przyjętych w kontrolowanym okresie:

- 10 zgłoszeń pobytu stałego przyjętych do dnia 28.02.2015 r.,
- 5 zgłoszeń pobytu czasowego przyjętych do dnia 28.02.2015 r.,
- 10 zgłoszeń pobytu stałego przyjętych po dniu 1.03.2015 r.,
- 5 zgłoszeń pobytu czasowego przyjętych po dniu 1.03.2015 r.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, iż wszystkie zgłoszenia meldunkowe zostały dokonane na właściwych formularzach oraz były wypełnione kompletnie. Formularze meldunkowe złożone do dnia 28.02.2015. zawierały dane, o których mowa w art. 11 ust. 1 i w art. 12 ust. 1 u.e.l.d.o. Natomiast formularze przyjęte po dniu 1.03.2015 r. były zgodne z obowiązującymi wzorami i zawierały wszystkie dane przewidziane przepisami prawa (art. 28 ust. 1 i art. 30 ust. 1 i 2 u.e.l.).

Wszystkie formularze (zgodnie z art. 11 ust. 2 u.e.l.d.o. oraz z art. 28 ust. 2 u.e.l. i § 4 ust. 3 i ust. 4 rozporządzenia w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego) zawierały potwierdzenie pobytu w lokalu oraz adnotację o tytule prawnym do lokalu. Zgodnie z art. 28 ust. 2 u.e.l. obywatel polski dokonujący zameldowania na pobyt stały lub czasowy przedstawia potwierdzenie pobytu w lokalu, dokonane przez właściciela lub inny podmiot dysponujący tytułem prawnym do lokalu na formularzu zgłoszenia pobytu stałego lub formularzu zgłoszenia pobytu czasowego, oraz do wglądu dokument potwierdzający tytuł prawny do lokalu tego właściciela lub podmiotu. Dokumentem potwierdzającym tytuł prawny do lokalu może być w szczególności umowa cywilno-prawna, wypis z księgi wieczystej, decyzja administracyjna lub orzeczenie sądu. Ponadto przy zameldowaniu na pobyt czasowy wnioskodawca wskazywał deklarowany okres pobytu w tym miejscu (art. 28 ust. 3 u.e.l.).

Ustalono, iż w przypadku osób nieposiadających zdolności do czynności prawnych lub posiadających ograniczoną zdolność do czynności prawnych obowiązek meldunkowy wykonywał ich przedstawiciel ustawowy, tj. rodzic. Powyższe jest zgodne z art. 24 ust. 3 u.e.l.

Zgodnie z art. 32 ust. 1 i 2 u.e.l. osobie dopełniającej obowiązku zameldowania na pobyt stały, organ dokonujący zameldowania wydaje z urzędu zaświadczenie o zameldowaniu na pobyt stały. Natomiast organ dokonujący zameldowania na pobyt czasowy wydaje osobie, na jej wniosek, zaświadczenie o zameldowaniu na pobyt czasowy. Podczas kontroli ustalono, iż zaświadczenia potwierdzające dokonanie czynności zameldowania nie są przechowywane w urzędzie. Wydawane są wyłącznie osobie dokonującej zameldowania. W związku z powyższym poproszono pracownika o wyjaśnienia. Pani Barbara Woś wyjaśniła, że „osobie zameldowanej na pobyt stały wydaję zaświadczenie o zameldowaniu na pobyt stały z urzędu – z rejestru PESEL. Osobie dokonującej zameldowania na pobyt czasowy nie wydaję zaświadczenia. Wydaję je wówczas, gdy osoba złoży odrębny wniosek (...)”.

Podczas kontroli pracownik wyjaśnił, iż zaświadczenie zawiera wszystkie dane określone w art. 32 ust. 3 u.e.l., ponieważ jest drukowane z rejestru PESEL. Natomiast w sytuacji, gdy wydaję zaświadczenie „na wniosek” to wypisuje je na komputerze wprowadzając wszystkie dane, o których mowa w ww. przepisie.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, iż po przyjęciu zgłoszenia meldunkowego do rejestru wprowadzane są prawidłowe dane przewidziane przepisami prawa. Fakt ten ustalono na podstawie porównania danych zawartych na formularzu z danymi wprowadzonymi do rejestru.

Mając na uwadze przyjęte w programie kontroli zasady oceniania oraz przedstawione powyżej ustalenia, zagadnienie dotyczące wykonywania czynności materialno-technicznych w postaci przyjęcia i zarejestrowania zgłoszeń meldunkowych należy ocenić **pozytywnie**.

Wydawanie przez organ gminy zaświadczeń z rejestru mieszkańców i rejestru zamieszkania cudzoziemców (do dnia 28 lutego 2015 r. ze zbioru meldunkowego oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych), a także terminowość prowadzenia spraw w tym zakresie

Kontroli poddano 5 spraw dotyczących wydawania zaświadczeń z ewidencji ludności oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych oraz 5 spraw dotyczących wydawania zaświadczeń z rejestru mieszkańców.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że zaświadczenia zostały wydane w odpowiedzi na kompletne wnioski, złożone w formie pisemnej, a organ sprawdzał obowiązek uiszczenia opłaty skarbowej, bowiem w sprawach tego wymagających, do wniosków dołączone były potwierdzenia dokonania wpłaty. Ustalono, iż we wszystkich sprawach dotyczących wydania zaświadczenia przed 1 marca 2015 r. w aktach znajdowały się jedynie wnioski o wydanie zaświadczenia, brakowało natomiast odpowiedzi organu, tj. wydanego zaświadczenia. Niniejsze postępowanie stanowi naruszenie § 60 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. Nr 14, poz. 67 z późn. zm.), który stanowi, iż prowadzący sprawę włącza do akt sprawy podpisany egzemplarz pisma wychodzącego przeznaczony do włączenia do akt. W konsekwencji w 5 przypadkach niemożliwym było zweryfikowanie poprawności wydanego zaświadczenia, przede wszystkim zgodności zakresu zaświadczenia z żądaniem wnioskującego oraz formy udzielonej odpowiedzi. W związku z powyższym poproszono Panią Barbarę Woś o wyjaśnienie powyższego. Pracownik w wyjaśnieniach

wskazał, że „Kopie nie były przechowywane w aktach sprawy, ponieważ zawsze można było je wydrukować. Zaświadczenia nie były przechowywane w aktach sprawy z powodu braku posiadania informacji o konieczności pozostawiania ich w aktach sprawy”. Powyższe wyjaśnienia nie zasługują na uwzględnienie.

Ustalono, że we wszystkich 5 możliwych do skontrolowania sprawach, na wydanych zaświadczeniach znajdowały się adnotacje zarówno o uiszczonej opłacie skarbowej, jak również o jej niepodleganiu. Należy wskazać, że zarówno w przypadku niepodlegania sprawy opłacie na zaświadczeniach znajdowała się podstawa prawna, co stanowi realizację § 4 ust. 1 pkt 3 lit. a rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 września 2007 r. w sprawie zapłaty opłaty skarbowej (Dz.U. Nr 187, poz. 1330). Również w sytuacji pobrania opłaty skarbowej na zaświadczeniu znajduje się adnotacja o jej wysokości, co jest zgodne z § 4 ust. 1 pkt 1 powyższego aktu. Należy jednak wskazać, że aby podstawa prawna była pełna powinna zawierać najniższą możliwą do ustalenia jednostkę redakcyjną przepisu. W powyższej sytuacji organ oprócz wskazania odpowiedniego artykułu i ustępu ustawy o opłacie skarbowej, powinien wskazać także konkretny punkt i literę przepisu dającego podstawę do zwolnienia.

Wszystkie znajdujące się w aktach zaświadczenia zostały wydane zgodnie z zakresem żądania wnioskodawcy, ponadto zawierały prawidłową podstawę prawną oraz zostały podpisane przez uprawnioną osobę. W nagłówkach wydanych zaświadczeń znajduje się również prawidłowe oznaczenie organu, który je wydał.

Odnosząc się do terminowości wydanych zaświadczeń należy wskazać, że zgodnie z art. 217 § 3 Kpa zaświadczenie powinno być wydane bez zbędnej zwłoki, nie później niż w terminie siedmiu dni. Na wszystkich 10 skontrolowanych wnioskach znajduje się potwierdzenie odbioru wydanego zaświadczenia przez wnioskodawcę, natomiast na wnioskach złożonych po 1 marca 2015 r. znajduje się także pieczęć wpływu do organu, co jest zgodne z § 42 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie instrukcji kancelaryjnej. Wobec powyższego, pomimo braku części wydanych zaświadczeń w aktach organu, możliwe było dokonanie weryfikacji daty wpływu wniosku i daty wydania zaświadczenia. W konsekwencji stwierdzono, że zaświadczenia były wydawane terminowo, we wszystkich przypadkach w dniu złożenia wniosku.

[Dowód: akta kontroli str.: 170-186]

Mając na uwadze przedstawione powyżej ustalenia, **odstąpiono od oceny** zagadnień dotyczących wydawania przez organ gminy zaświadczeń, natomiast terminowość realizacji spraw w tym zakresie należało ocenić **pozytywnie**.

Udostępnienie danych z rejestru mieszkańców, rejestru zamieszkania cudzoziemców i ze zbioru meldunkowego oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych

Kontroli poddano 10 spraw (5 dotyczących udostępniania danych z rejestru mieszkańców i rejestru zamieszkania cudzoziemców oraz 5 spraw dotyczących udostępniania danych z ewidencji ludności oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych).

W toku czynności kontrolnych ustalono, że wnioski składane były na właściwych formularzach określonych albo na podstawie § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnienie danych z ewidencji ludności, zbioru PESEL oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych (Dz.U. Nr 214, poz. 1353 z późn. zm.) – w zakresie wniosków, które wpłynęły do końca lutego 2015 r. albo na podstawie § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 października 2011 r. w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców, rejestru zamieszkania cudzoziemców i rejestru PESEL oraz trybu uzyskiwania zgody na udostępnienie danych po wykazaniu interesu faktycznego (Dz.U. Nr 243, poz. 1450 z późn. zm.) – w zakresie wniosków złożonych od 1 marca 2015 r. W przypadku stwierdzenia braków formalnych wniosku, organ wzywał na podstawie art. 64 § 2 Kpa do ich uzupełnienia w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania, pod rygorem pozostawienia podania bez rozpoznania (sprawa nr OSO.5345.41.2015). Natomiast w sprawie nr OSO.5345.205.2015 organ wezwał komornika sądowego do uzupełnienia braków polegających na niewskazaniu aktualnych przepisów ustawy o ewidencji ludności, jako podstawy udostępnienia danych jednostkowych z rejestru mieszkańców. Wobec powyższego należy podkreślić, że wskazanie nieaktualnej podstawy prawnej udostępnienia danych przez podmiot realizujący ustawowe zadania nie stanowi braków formalnych wniosku. Należy podkreślić, że z samego posiadania statusu podmiotu realizującego zadania publiczne, wynika uprawnienie do żądania udostępnienia danych osobowych, jeżeli dane te są niezbędne do realizacji powyższych zadań. Zgodnie z art. 46 ust. 1 u.e.l. dane udostępnia się komornikom sądowym – w zakresie niezbędnym do prowadzenia postępowania egzekucyjnego. Z przedmiotowego wniosku bezspornie wynika, iż żądane przez komornika dane są wymagane właśnie w tym celu, a komornik wskazał podstawę prawną swojej działalności (oprócz nieaktualnych przepisów u.e.l.d.o. także art. 761 Kpc oraz art. 2 ust. 5 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji). W powyższej sprawie organ naruszył art. 46 ust. 1 u.e.l. i nie udostępnił danych kompetentnemu do ich żądania podmiotowi.

W sprawie nr OSO.5345.211.2015 organ udostępnił dane, mimo że wnioskodawca nie wykazał interesu prawnego do ich uzyskania. We wniosku podniesiono, że żądane dane są niezbędne do „założenia sprawy sądowej – wymóg sądu (...), sprawa o zadłużenie z tytułu wynajmu mieszkania”. Należy podkreślić, że wnioskodawca oprócz powyższego uzasadnienia nie wskazał przepisu prawa z którego wynikałby obowiązek uzyskania przez niego danych ani też nie dołączył żadnych dokumentów potwierdzających istnienie interesu prawnego, np. wezwania sądu do uzupełnienia braków pozwu. Wobec powyższego należy wskazać, że rzeczony postępowanie stanowi naruszenie art. 46 ust. 2 pkt 1 u.e.l., który określa, że dane mogą być udostępnione osobom i jednostkom organizacyjnym, jeżeli wykażą w tym interes prawny. W przypadku wątpliwości organu co do wykazanego interesu prawnego, powinien on na podstawie art. 50 Kpa wezwać wnioskodawcę do złożenia wyjaśnień i przedstawienia dokumentów niezbędnych do pozytywnego załatwienia sprawy, a w przypadku niespełnienia warunków wskazanych w art. 46 u.e.l. odmówić udostępnienia danych w drodze decyzji administracyjnej na podstawie art. 47 ust. 3 u.e.l. Istnieje również możliwość zakwalifikowania sytuacji wnioskodawcy jako wykazującej jedynie interes faktyczny, a w konsekwencji podjąć kroki określone w art. 46 ust. 2 pkt 3 u.e.l. i § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 października 2011 r.

w sprawie określenia wzorów wniosków

o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców, rejestru zamieszkania cudzoziemców i rejestru PESEL oraz trybu uzyskiwania zgody na udostępnienie danych po wykazaniu interesu faktycznego.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, iż 8 na 10 poddanych kontroli wniosków było zwolnionych z opłaty za udostępnienie danych. W sprawie nr OSO.5345.41.2015 organ na podstawie art. 261 § 1 oraz art. 64 § 2 Kpa wezwał do uzupełnienia braków formalnych polegających m.in. na nieuiszczeniu opłaty za udostępnienie danych w wysokości 31 zł oraz opłaty skarbowej za udzielenie pełnomocnictwa w wysokości 17 zł, pod rygorem pozostawienia podania bez rozpoznania. Należy wskazać, że o ile brak opłaty za udostępnienie danych stanowi brak formalny wniosku, bowiem § 6 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów

z dnia 12 września 2011 r. w sprawie opłat za udostępnienie danych z rejestrów mieszkańców, rejestrów zamieszkania cudzoziemców oraz rejestru PESEL (Dz.U. Nr 195, poz. 1153 z późn. zm.) wskazuje, że dowód uiszczenia rzeczony opłaty załącza się do złożonego wniosku – jest to więc element obligatoryjny podania, którego niedołączenie stanowi braki formalne. Natomiast opłatę od pełnomocnictwa reguluje ustawa z dnia 16 listopada 2008 r. o opłacie skarbowej (Dz.U. z 2014 r. poz. 1628 z późn. zm.), która w art. 6 ust. 1 pkt 4 wskazuje, że obowiązek zapłaty opłaty skarbowej od złożenia dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa lub prokury oraz od jego odpisu, wypisu lub kopii – powstaje z chwilą złożenia dokumentu w organie administracji publicznej. W sytuacji nieuiszczenia opłaty skarbowej w dniu złożenia dokumentu pełnomocnictwa, organ powinien wezwać wnioskodawcę do jej wniesienia na podstawie art. 261 § 1 Kpa. Powyższy przepis stanowi, że jeżeli strona nie wpłaciła należności tytułem opłat i kosztów postępowania, które zgodnie

z przepisami powinny być uiszczone z góry, organ administracji publicznej prowadzący postępowanie wyznaczy jej termin do wniesienia tych należności. Termin ten nie może być krótszy niż siedem dni, a dłuższy niż czternaście dni. Rygorem nieuiszczenia opłaty skarbowej będzie zwrot podania. Należy pamiętać, że nie jest to sytuacja bezwzględna, bowiem § 4 wprowadza wyjątki od zasady zwrotu podania. Należy bowiem odróżnić brak formalny wniosku w sytuacji, gdy podanie nie czyni zadość innym wymaganiom ustalonym w przepisach (art. 64 § 2 Kpa), od braku fiskalnego w postaci nieuiszczenia opłaty (*vide* wyrok WSA

w Kielcach z dnia 4 września 2008 r., sygn. II SA/Ke 205/08). W przedmiotowej sytuacji organ, sporządzając jedno pismo zawierające dwa wezwania, powinien dokładnie wskazać do uzupełnienia jakiego braku, na jakiej podstawie prawnej, pod jakim rygorem i w jakim terminie wzywa.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w 4 na 10 skontrolowanych spraw organ udostępnił dane niezgodnie z zakresem żądania wnioskodawcy. Postępowanie takie miało miejsce

w sprawach nr OSO.5345.44.2015, nr OSO.5345.220.2015 i nr OSO.5345.214.2015, gdzie udostępniono numer PESEL, drugie imię osoby oraz wystawcę dowodu osobistego, mimo że wnioskodawca takich danych nie żądał. W sprawie nr OSO.5345.212.2015 wnioskodawca żądał daty i numeru aktu zgonu, a organ nie odniósł się do tych danych. Należy wskazać, że w powyższej sytuacji organ powinien odnieść się bezpośrednio do żądania i wskazać, że osoba pozostaje przy życiu. Odnosząc się do powyższego, podkreślenia wymaga, że organ powinien udzielać odpowiedzi na wniosek o udostępnienie danych osobowych w konkretnej

sprawie,

w zakresie zgodnym z żądaniem podmiotu wnioskującego i tylko w takim zakresie, w jakim wniósł żądanie i wykazał uprawnienia do jego zrealizowania.

W sprawie nr OSO.5345.49.2015 organ uznał się za niewłaściwy i na podstawie art. 65 § 1 Kpa przekazał wniosek według właściwości, zawiadamiając o tym jednocześnie wnoszącego podanie, co należy uznać za poprawną praktykę. Jednak w uzasadnieniu powyższego pisma organ zawarł datę wymeldowania z miejsca pobytu stałego i datę zameldowania pod nowym adresem osoby, której wniosek dotyczył. Wobec powyższego należy wskazać, że podczas przekazywania sprawy zostały udostępnione dane osoby, co stanowi naruszenie przepisów o właściwości miejscowej organu. Na marginesie należy wskazać, że również pismo przekazujące sprawę według właściwości powinno zawierać w nagłówku oznaczenie organu, a nie jak w powyższym przypadku aparatu pomocniczego.

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące udostępniania danych z rejestru mieszkańców, rejestru zamieszkania cudzoziemców i ze zbioru meldunkowego oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych oceniono **negatywnie**.

[Dowód: akta kontroli str.: 187-227]

*Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny, realizację przez Burmistrza Obornik Śląskich zadań z zakresu administracji rządowej w zakresie ewidencji ludności należy ocenić **negatywnie**.*

ZMIANA IMIENIA I NAZWISKA

Postępowania administracyjne prowadzone na podstawie ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska oraz terminowość prowadzenia spraw w tym zakresie

W okresie podlegającym kontroli funkcję Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Obornikach Śląskich pełni Pani Izabela Freus. Natomiast Zastępcą Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Obornikach Śląskich jest Pani Łucja Sandulska.

Ustawa z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska – zwana dalej *ziin*, została znowelizowana na mocy art. 120 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz.U. 2014, poz. 1741 z późn. zm.). Zmiany weszły w życie z dniem 1 marca 2015 r.

Kontroli poddano 13 postępowań prowadzonych na podstawie ustawy o zmianie imienia i nazwiska, tj.:

– 1 postępowanie zakończone do dnia 28 lutego 2015 r. wydaniem decyzji o zmianie imienia (USC.5355.2.2014),

– 1 postępowanie zakończone po dniu 1 marca 2015 r. wydaniem decyzji o zmianie imienia (USC.5355.2.2015),

– 7 postępowań zakończonych do dnia 28 lutego 2015 r. wydaniem decyzji o zmianie nazwiska (USC.5355.1.2014, USC.5355.3.2014, USC.5355.4.2014, USC.5355.5.2014,

USC.5355.6.2014, USC.5355.7.2014, USC.5355.1.2015),

– 4 postępowania zakończone po dniu 1 marca 2015 r. wydaniem decyzji o zmianie nazwiska (USC.5355.3.2015, USC.5355.4.2015, USC.5355.5.2015, USC.5355.6.2015).

Postępowania nr USC.5355.2.2015 oraz nr USC.5355.3.2015 wszczęte były do dnia 28 lutego 2015 r., natomiast zakończone po 1 marca 2015 r. W tych sprawach dołączone zostało oświadczenie wnioskodawcy, że w tej samej sprawie nie złożył wcześniej wniosku do innego kierownika urzędu stanu cywilnego lub nie została wydana już decyzja odmowna (zgodnie

z art. 11 ust. 1 pkt 6 ustawy ziin, w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 marca 2015 roku).

Wszystkie wnioski zostały złożone osobiście przed Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w Obornikach Śląskich. Były one kompletne – zawierały przewidziane przepisami prawa dane oraz dołączone dokumenty. W przypadku wniosków złożonych do dnia 28 lutego 2015 r. wnioskodawcy dołączali odpisy zupełne aktów stanu cywilnego, a w przypadku wniosków złożonych po dniu 1 marca 2015 r. wskazywali kierownika urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt urodzenia oraz akt małżeństwa, jeżeli zmiana imienia lub nazwiska dotyczyła tego aktu.

W sprawie nr USC.5355.1.2014 wniosek dotyczył zmiany nazwiska dziecka, które ukończyło 13. rok życia. Zgodnie z art. 8 ust. 2 *in fine* w związku z art. 8 ust. 4 ziin (w brzmieniu obowiązującym do dnia 28 lutego 2015 r.) małoletni wyraził zgodę na dokonanie zmiany poprzez złożenie oświadczenia przed Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w Obornikach Śląskich. W sprawach dotyczących zmiany nazwiska dzieci, wszczętych na wniosek jednego rodzica znajdują się dokumenty, z których wynika, iż jeden z rodziców został pozbawiony władzy rodzicielskiej lub nastąpiło zaprzeczenie ojcostwa. Nie było zatem konieczności składania oświadczeń o wyrażeniu zgody na zmianę nazwiska dziecka.

W aktach spraw prowadzonych w 2014 r. znajdują się oświadczenia wnioskodawców, iż zostali poinformowani o wszczęciu postępowania administracyjnego. Brak natomiast zawiadomienia o wszczęciu postępowania. Powyższą praktykę uznano jednak za nieaktualną z uwagi na fakt, iż w aktach wszystkich spraw prowadzonych w 2015 r. znajdowały się zawiadomienia o wszczęciu postępowań administracyjnych.

Ponadto stwierdzono, iż w aktach wszystkich spraw znajdują się potwierdzenia dokonania przez wnioskodawców zapłaty opłaty skarbowej za wydanie decyzji administracyjnej w sprawie zmiany nazwiska lub imienia w wysokości 37 zł.

W wyniku analizy dokumentów stwierdzono, iż Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego badał przesłanki do wydania decyzji pozytywnej, o których mowa w art. 2, 3, 4 i 5 ustawy ziin. W sprawie nr USC.5355.2.2014 znajduje się kopia decyzji Wojewody Dolnośląskiego o uznaniu wnioskodawczyni za obywatela polskiego.

Wszystkie sprawy zakończone zostały wydaniem decyzji, które zgodnie z art. 107 Kpa, zawierały: datę wydania, oznaczenie organu i strony, podstawę prawną, rozstrzygnięcie, pouczenie o przysługujących środkach odwoławczych, podpis oraz pieczęć uprawnionej osoby. W rozstrzygnięciach wydanych po dniu 1 marca 2015 r. prawidłowo przywoływano art. 12 ust. 2 ziin, który stanowi, iż decyzja o zmianie imienia lub nazwiska podlega natychmiastowemu wykonaniu. W decyzjach odstępowano od uzasadnień, jednocześnie prawidłowo powołując się na przepis art. 107 § 4 Kpa. Decyzje doręczane są stronom, a w aktach znajdują się potwierdzenia skutecznego doręczenia rozstrzygnięć (w formie własnoręcznego podpisu wnioskodawcy na decyzji).

W sprawie nr USC.5355.4.2015 Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego wydał postanowienie na podstawie art. 113 § 1 Kpa o sprostowaniu oczywistej omyłki pisarskiej zawartej w decyzji nr USC.5355.4.2015 z dnia 21 kwietnia 2015 r., tj. daty dziennej urodzenia osoby, której zmiana dotyczyła (14 kwietnia/17 kwietnia). Sprostowania decyzji dokonano prawidłowo – poprzez wydanie postanowienia, na które służy zażalenie, o czym strona została pouczona. Ponadto w rozstrzygnięciu przedmiotowej sprawy zapisano: „ (...) *orzekam zmianę nazwiska rodowego (...)*”, podczas gdy z akt sprawy wynika, iż wnioskodawca wnosił o zmianę nazwiska (zarówno noszonego, jak i rodowego). Porównując zapisy danych w systemie informatycznym Rejestru PESEL stwierdzono, iż Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Obornikach Śląskich w pełni zrealizował wniosek strony. W tym miejscu należy wyjaśnić, iż sprawa wszczęta i zakończona została po dniu 1 marca 2015 r. Artykuł 7 ust. 1 ziin stanowi, iż zmiana nazwiska może dotyczyć nazwiska noszonego aktualnie lub nazwiska rodowego. Literalna wykładnia ww. przepisu wskazuje, iż należy rozróżniać nazwisko noszone od nazwiska rodowego. Korzystając z *analogii legis* zawartej w art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz.U. poz. 1741 z późn. zm.), który stanowi, iż nazwiskiem rodowym jest nazwisko zamieszczone w akcie urodzenia, a nazwiskiem jest nazwisko zamieszczone w akcie małżeństwa lub akcie zgonu; nazwiskiem osoby, która nie zawarła związku małżeńskiego, jest nazwisko rodowe, stwierdzić należy, że decyzja w pełni rozstrzyga żądanie strony. W przedmiotowej sprawie wnioskodawca nie posiadał sporządzonego aktu małżeństwa, tym samym zwrot użyty w decyzji nr USC.5355.4.2015 z dnia 21 kwietnia 2015 r. „nazwisko rodowe” należy utożsamiać z nazwiskiem (aktualnym). Niemniej jednak w przyszłości należy precyzyjnie określać, którego nazwiska zmiana dotyczy, tj. w taki sposób, aby nie było konieczności ustalania, czy osoba zmieniała stan cywilny (zawierała związek małżeński).

Stwierdzono ponadto, iż wszystkie sprawy zostały załatwione terminowo.

[Dowód: akta kontroli str.:234-328]

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania prowadzenie postępowań administracyjnych na podstawie ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska oraz terminowość realizacji spraw w tym zakresie należało ocenić **pozytywnie**.

Zawiadamianie o zmianie imienia lub nazwiska

W wyniku nowelizacji ustawy o zmianie imienia i nazwiska, od dnia 1 marca 2015 r. decyzje o zmianie imienia i nazwiska podlegają natychmiastowemu wykonaniu (art. 12 ust. 2 ziin). Wskutek informatyzacji rejestrów państwowych kierownik urzędu stanu cywilnego albo jego zastępca, który wydał decyzję o zmianie imienia i nazwiska przesyła ją, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, w którym jest prowadzony rejestr stanu cywilnego, do kierownika urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt urodzenia oraz akt małżeństwa wnioskodawcy, a jeżeli zmiana rozciąga się na małoletnie dzieci – również do kierownika urzędu stanu cywilnego, który sporządził akty urodzenia dzieci (art. 13 ust. 1 ziin

w brzmieniu obowiązującym od 1 marca 2015 r.). Przepis art. 145 ust. 10 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego, dopuszcza możliwość przesłania decyzji w formie papierowej. Natomiast do dnia 28 lutego 2015 r. kierownik urzędu stanu cywilnego zobowiązany był do niezwłocznego informowania:

- 1) kierownika urzędu stanu cywilnego właściwego ze względu na miejsce sporządzenia aktu urodzenia i małżeństwa wnioskodawcy, a także miejsce sporządzenia aktów urodzenia jego małoletnich dzieci, jeżeli zmiana nazwiska rozciąga się na dzieci, przekazując decyzję o zmianie imienia lub nazwiska, (art. 13 ust. 1 pkt 1 ziin);
- 2) organ gminy prowadzący ewidencję ludności właściwy ze względu na miejsce pobytu stałego wnioskodawcy i jego małoletnich dzieci, jeżeli zmiana nazwiska rozciąga się na dzieci; w przypadku braku miejsca pobytu stałego tych osób - organ gminy prowadzący ewidencję ludności właściwy ze względu na ich ostatnie miejsce pobytu stałego lub organ gminy prowadzący ewidencję ludności właściwy ze względu na miejsce pobytu czasowego trwającego ponad 3 miesiące, jeżeli wnioskodawca lub jego małoletnie dzieci są zameldowani wyłącznie na ten pobyt, przekazując zawiadomienie o zmianie imienia lub nazwiska (art. 13 ust. 1 pkt 2 ziin);
- 3) organ, który wydał dowód osobisty wnioskodawcy i jego małoletnim dzieciom, jeżeli zmiana nazwiska rozciąga się na te dzieci, przekazując zawiadomienie o zmianie imienia lub nazwiska, (art. 13 ust. 1 pkt 4 ziin).

Użyte w art. 13. ziin sformułowanie „*niezwłocznie*” należało rozumieć w kontekście art. 26 ustawy z dnia 29 września 1986 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (t.j. Dz.U. z 2011 r., Nr 212, poz. 1264), obowiązującej do dnia 28 lutego 2015 r. Zgodnie z przywołanym wyżej przepisem sądy i inne organy państwowe obowiązane były przekazywać urządowi stanu cywilnego odpisy prawomocnych orzeczeń, ostatecznych decyzji oraz innych dokumentów stanowiących podstawę wpisu do ksiąg stanu cywilnego. Decyzję o zmianie imienia i nazwiska kierownik urzędu stanu cywilnego zobowiązany był wykonać (przekazać decyzję lub zawiadomienie) właściwemu organowi niezwłocznie, przy czym najwcześniej w dniu, w którym rozstrzygnięcie stało się ostateczne.

W wyniku analizy dokumentów stwierdzono, iż co do zasady Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Obornikach Śląskich przekazywał informacje o dokonanych zmianach imienia lub nazwiska do właściwych organów administracji publicznej. Wyjątek stanowią sprawy nr USC.5355.3.2014 oraz nr USC.5355.7.2014, w których rozstrzygnięcia nie zostały skierowane do Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego (odpowiednio) w Obornikach Śląskich oraz w Brzegu Dolnym. W sprawach tych zmiana dotyczyła powrotu do nazwiska osoby do nazwiska rodowego. Powyższe stanowi naruszenie art. 13 ust. 1 pkt 1 ziin (w brzmieniu obowiązującym do dnia 28 lutego 2015 r.).

W toku kontroli stwierdzono, iż Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Obornikach Śląskich przekazywał informacje o dokonanej zmianie imienia i nazwiska w odpowiedniej formie, tj. do kierowników urzędu stanu cywilnego, którzy sporządzili akt stanu cywilnego osoby, której zmiana dotyczyła kierował decyzje, a do organu gminy właściwego do wydania dowodu osobistego lub ze względu na miejsce zamieszkania kierował zawiadomienie (w sprawach zakończonych do dnia 28 lutego 2015 r.). Przedmiotowe zawiadomienia przesyłane były po dniu, w którym decyzja uzyskiwała przymiot ostateczności (na decyzjach wskazana jest prawidłowo ustalona data, w której decyzja stała się ostateczna). Treść przekazanych zawiadomień była zgodna z art. 13 ust. 2 ziin (w brzmieniu obowiązującym do dnia 28 lutego 2015 r.).

W sprawach zakończonych po dniu 1 marca 2015 r. Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Obornikach Śląskich przysyłał decyzje do właściwych kierowników stanu cywilnego oraz wprowadził zmiany do Rejestru PESEL, zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności.

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, a także biorąc pod uwagę subiektywną ocenę kontrolera zawiadamianie o zmianie imienia i nazwiska oceniono **pozytywnie**.

[Dowód: akta kontroli str.:228-233]

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny, realizację przez Burmistrza Obornik Śląskich zadań z zakresu administracji rządowej, wynikających ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska w zakresie zmiany imienia i nazwiska oceniono pozytywnie.

REJESTRACJA I KWALIFIKACJA WOJSKOWA

W przedmiotowym zakresie poddano kontroli wszystkie czynności z zakresu rejestracji i kwalifikacji wojskowej przeprowadzone w latach 2014 i 2015.

Sporządzanie i prowadzenie rejestru osób objętych rejestracją na potrzeby założenia ewidencji wojskowej oraz prowadzenia kwalifikacji wojskowej

W wyniku kontroli ustalono, że zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 listopada 2009 r. w sprawie rejestracji osób na potrzeby prowadzenia kwalifikacji wojskowej oraz założenia ewidencji wojskowej (Dz.U. z 2009 r. Nr 202, poz. 1565 z późn. zm.) – zwanym dalej r.r., Burmistrz Obornik Śląskich sporządzał rejestr osób objętych rejestracją corocznie, w terminie do dnia 5 stycznia roku następującego po roku, w którym osoby ukończyły 18. rok życia. Rejestr kobiet i rejestr mężczyzn urodzonych w roku 1995 został sporządzony w dniu 29 listopada 2013 r., rejestr kobiet i rejestr mężczyzn urodzonych w 1996 r. został sporządzony w dniu 1 grudnia 2014 r.

Zgodnie z dyspozycją § 3 ust. 5 r.r. dane osób, które ukończyły lub ukończą do 31 grudnia 18 lat życia, ujmuje się w rejestrze najwcześniej w dniu następującym po dniu, w którym osoba objęta rejestracją ukończyła 18. rok życia. W wyżej wymienionych rejestrach ujęte były osoby, które ukończyły 18 lat życia po dacie sporządzenia rejestru. Porównując datę ujęcia osób w rejestrach z datami urodzenia stwierdzono, iż osoby ujmowane były w rejestrze prawidłowo, tj. następnego dnia po ukończeniu przez osobę 18-tego roku życia, np.:

- A.....S..... ur. 16 grudnia 1995 r., ujęty w rejestrze 17 grudnia 2013 r.,
- E.....B.....ur. 22 grudnia 1995 r., ujęta w rejestrze 23 grudnia 2013 r.,
- P.....S..... ur. 20 grudnia 1996 r. ujęty w rejestrze 21 grudnia 2014 r.,
- J.....G.....ur. 7 grudnia 1996 r. ujęta w rejestrze 8 grudnia 2014 r.

W myśl art. 31 ust. 2 ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, dokonując czynności rejestracji Burmistrz Obornik Śląskich był właściwy ze

względu na miejsce pobytu stałego lub pobytu czasowego trwającego ponad trzy miesiące osoby objętej rejestracją w dniu ukończenia przez nią 18. roku życia.

Rejestry były sporządzone według wzoru, stanowiącego załącznik nr 1 do rozporządzenia w sprawie rejestracji osób na potrzeby prowadzenia kwalifikacji wojskowej oraz założenia ewidencji wojskowej. Rejestry sporządzane były w sposób określony w § 3 ust. 3 r.r.,

tj. w postaci wydruku na nośniku papierowym oddzielnie dla każdego rocznika mężczyzn i każdego rocznika kobiet. W rejestrze mężczyzn urodzonych w 1995 r. ujęte były 94 osoby, natomiast w rejestrze kobiet urodzonych w 1995 r. ujęte były 54 osoby. W rejestrze mężczyzn urodzonych w 1996 r. ujęte były 63 osoby, natomiast w rejestrze kobiet urodzonych w 1996 r. ujętych było 110 osób.

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, sporządzenie i prowadzenie rejestru osób objętych rejestracją na potrzeby założenia ewidencji wojskowej oraz prowadzenia kwalifikacji wojskowej oceniono **pozytywnie**.

Realizacja obowiązków informacyjnych i sprawozdawczych dotyczących rejestracji.

Zgodnie z wymogiem art. 31 ust. 6 ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej Burmistrz Obornik Śląskich po sporządzeniu rejestru przekazywał jeden jego egzemplarz wojskowemu komendantowi uzupełnień (w kwalifikacji prowadzonej w 2014 r.: pismem nr OC.5570.01-2/14 z dnia 10 stycznia 2014 r., w kwalifikacji prowadzonej w 2015 r.: pismem nr OiOC.5570.12-1/15 z dnia 7 stycznia 2015 r.).

W sytuacji, gdy organ kontrolowany był właściwy ze względu na miejsce pobytu czasowego osoby podlegającej wpisowi do rejestru trwającego ponad trzy miesiące, zawiadamiał wójta właściwego ze względu na miejsce pobytu stałego osoby o jej wpisaniu do rejestru. Zawiadomienie zawierało dane określone we wzorze określonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia w sprawie rejestracji osób na potrzeby prowadzenia kwalifikacji wojskowej oraz założenia ewidencji wojskowej, za wyjątkiem oznaczenia organu (wskazywano oznaczenie aparatu pomocniczego organu gminy, tj. Urzędu Miejskiego w Obornikach Śląskich, zamiast Burmistrza Obornik Śląskich).

Organ kontrolowany po sporządzeniu rejestru przysyłał Wojewodzie Dolnośląskiemu informacje o liczbie mężczyzn i kobiet wpisanych do rejestru, zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia w sprawie rejestracji osób na potrzeby prowadzenia kwalifikacji wojskowej oraz założenia ewidencji wojskowej (w 2014 r. pismem nr OiOC.5570.01-1/14 z dnia 10 stycznia 2014 r., w 2015 r. pismem nr OiOC.5570.12-3.2015 z dnia 9 stycznia 2015 r.)

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące realizacji obowiązków informacyjnych i sprawozdawczych dotyczących rejestracji oceniono **pozytywnie**.

Terminowość wykonywania obowiązków dotyczących rejestracji

Rejestr sporządzany był corocznie, w terminie do dnia 5 stycznia roku następującego po roku, w którym osoby ukończyły 18. rok życia, zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia

w sprawie rejestracji osób na potrzeby prowadzenia kwalifikacji wojskowej oraz założenia ewidencji wojskowej.

W myśl przepisu § 4 ust. 2 rozporządzenia, w przypadku, gdy Burmistrz Obornik Śląskich był właściwy ze względu na miejsce pobytu czasowego trwającego ponad trzy miesiące, zawiadamiał niezwłocznie wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) właściwego ze względu na miejsce pobytu stałego osoby o jej wpisaniu do rejestru.

Po sporządzeniu rejestru Burmistrz Obornik Śląskich przysyłał Wojewodzie informację o liczbie mężczyzn i kobiet wpisanych do rejestru, w terminie do dnia 20 stycznia każdego roku, zgodnie z przepisem § 5 ust. 1 r.r.

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, terminowość wykonywania obowiązków dotyczących rejestracji oceniono **pozytywnie**.

Wzywianie do kwalifikacji wojskowej

Zgodnie z przepisem § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji wojskowej Burmistrz Obornik Śląskich wzywał osoby, które w roku kalendarzowym ukończą 19 rok życia do stawienia się do kwalifikacji wojskowej za pomocą wezwań. W wyniku analizy przedmiotowych dokumentów stwierdzono, że stosowany wzór co do zasady jest zgodny ze wzorem wezwania do kwalifikacji wojskowej określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia w sprawie kwalifikacji wojskowej. Niemniej jednak zauważyć należy, iż w wezwaniu nie wskazywano adresu zobowiązanego, a w nagłówku wskazywano oznaczenie aparatu pomocniczego (Urzędu Miejskiego w Obornikach Śląskich) zamiast oznaczenia organu gminy (Burmistrza Obornik Śląskich). Powyższe stanowi uchybienie formalne niepowodujące następstw dla kontrolowanej działalności. Wezwania doręczane są bowiem na adres wskazany na liście stawiennictwa do kwalifikacji wojskowej.

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące wzywiania do kwalifikacji wojskowej oceniono **pozytywnie z uchybieniami**.

Prowadzenie listy stawiennictwa i wykazu osób o nieuregulowanym stosunku do powszechnego obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej

W toku kontroli stwierdzono, że Burmistrz Obornik Śląskich prowadził listy stawiennictwa osób do kwalifikacji wojskowej, uwzględniając dane osobowe tych osób, określone w art. 32 ust. 9 pkt 1 ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej. Sporządzone listy były prowadzone w sposób określony w § 9 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji wojskowej, według wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do ww. rozporządzenia. Stwierdzono, iż listy stawiennictwa do kwalifikacji wojskowej zostały sporządzone osobno dla roczników podstawowych, osobno dla roczników starszych, a także osobno dla kobiet. W tej kwestii pracownik wyjaśnił, iż jest to spowodowane wytycznymi otrzymanymi od Starostwa Powiatowego w Trzebnicy. W aktach sprawy znajduje się pismo nr „OiOO.5570. .2013” z dnia 27 stycznia 2014 r. potwierdzające wyjaśnienia pracownika. W tej sytuacji powyższa argumentacja zasługuje na uwzględnienie. Niemniej jednak

zauważyć należy, iż zgodnie z § 9 ust. 1 pkt 1-3 r.k.w. wójt lub burmistrz (prezydent miasta) sporządza

w dwóch egzemplarzach listę, na podstawie: rejestru osób objętych rejestracją, wykazu osób o nieuregulowanym stosunku do powszechnego obowiązku obrony, o którym mowa w § 10 ust. 1 pkt 3, imiennego zestawienia osób, otrzymanego od wojskowego komendanta uzupełnień – wykorzystując dane osobowe z ewidencji ludności. Ustawodawca wskazuje, że sporządza się jedną listę w dwóch egzemplarzach. Gdyby intencją ustawodawcy było tworzenie osobnych list stawiennictwa do kwalifikacji wojskowej, wskazałby wprost taki obowiązek tak, jak czyni to w § 3 ust. 3 r.r. Zauważyć również należy, iż w wyjaśnieniach przekazanych organom gmin przez Wojewodę Dolnośląskiego (przy piśmie nr SOC-OP.6610.59.2014.AS z dnia 27 listopada 2014 r.) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wskazało, iż: „(...)Wykaz może być uzupełniany w czasie trwania kwalifikacji wojskowej o osoby ujęte w dodatkowych zestawieniach, przekazywanych przewodniczącemu PKLek (oraz właściwemu wójtowi) przez WKU (...)” (str. 9 załącznika). Z powyższego wynika, iż lista stawiennictwa do kwalifikacji wojskowej (w cytowanym fragmencie nazwana „wykazem”) powinna być jedna, a w razie otrzymania w czasie trwania kwalifikacji wojskowej dodatkowych zestawień, należy ją uzupełnić.

Podczas czynności kontrolnych ustalono, że zgodnie z § 10 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji wojskowej Burmistrz Obornik Śląskich prowadzi wykaz osób o nieuregulowanym stosunku do powszechnego obowiązku obrony, ujmując w nim osoby, które nie dopełniły obowiązku stawienia się do kwalifikacji wojskowej w wyznaczonym terminie i miejscu. Wykaz prowadzony jest w zeszycie i jest na bieżąco aktualizowany.

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, prowadzenie listy stawiennictwa i wykazu osób o nieuregulowanym stosunku do powszechnego obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oceniono **pozytywnie**.

Realizacja obowiązków informacyjnych dotyczących kwalifikacji wojskowej

Burmistrz Obornik Śląskich przekazywał Wojewodzie za pośrednictwem Starosty wnioski dotyczące liczby osób podlegających wezwaniu do kwalifikacji wojskowej, o których mowa w § 8 ust. 3 i ust. 4 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji wojskowej. W myśl § 9 ust. 5 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji wojskowej, jeden egzemplarz listy stawiennictwa organ kontrolowany przekazywał Powiatowej Komisji Lekarskiej w Trzebnicy, przy czym pismo kierował do Starostwa Powiatowego w Trzebnicy, gdzie mieści się siedziba Powiatowej Komisji Lekarskiej (pismo nr OiOC.5570.01-03.2013 z dnia 28 stycznia 2014 r., pismo nr OiOC.5570.12-04.2015 z dnia 11 stycznia 2015 r.). Stwierdzono również, że organ gminy częściowo realizuje obowiązek wynikający z § 10 ust. 1 pkt 2 r.k.w. Ustala on bowiem przyczyny niestawienia się osób i miejsce ich pobytu, lecz wyniki tych ustaleń przekazuje do Starostwa Powiatowego w Trzebnicy, gdzie mieści się siedziba Powiatowej Komisji Lekarskiej. W tym miejscu zauważyć należy, iż ww. przepis obliguje organ gminy do przekazywania ustaleń również wojskowemu komendantowi uzupełnień. Wobec powyższego przedmiotowe informacje należy kierować do wszystkich ww. organów (dokładnie oznaczając adresata informacji).

W wyniku analizy dokumentów stwierdzono, iż Burmistrz Obornik Śląskich realizował obowiązek wynikający z § 10 ust. 1 pkt 5 lit. a) r.k.w. Wprawdzie nie przekazano imiennego zestawienia osób, które nie stały się do kwalifikacji wojskowej do końca roku kalendarzowego, w którym ukończyły 24 roku życia, lecz przesłano informację, że w rejestrach gminnych nie figurują osoby, które ukończyły 24 rok życia i mają niuregulowany stosunek do służby wojskowej (pismo nr OiOC.5570.4-1.2013 z dnia 2 grudnia 2013 r., pismo nr OiOC.5570.9-2.2014 z dnia 16 grudnia 2014 r.).

W sytuacji, gdy Burmistrz Obornik Śląskich był właściwy ze względu na miejsce pobytu czasowego trwającego ponad trzy miesiące zawiadamiał wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) właściwego ze względu na miejsce pobytu stałego o stawieniu się osoby po raz pierwszy do kwalifikacji wojskowej. – ksero. Wprawdzie organ gminy nie stosował wzoru zawiadomienia określonego w załączniku nr 4 do rozporządzenia w sprawie kwalifikacji wojskowej (w myśl § 11 ust. 2 rozporządzenia), jednak merytoryczna treść zawiadomień była zgodna z ww. wzorem, za wyjątkiem niewskazania imienia ojca. Powyższe stanowi uchybienie formalne.

W toku kontroli stwierdzono ponadto, iż Pan Edward Pyczak podpisywał pisma „z up. Burmistrza”. Ustalono, iż pracownik posiada upoważnienie Burmistrza Obornik Śląskich do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej w ramach posiadanego zakresu czynności. Wobec powyższego należy wyjaśnić, że zawiadomienie, o którym mowa w § 4 ust. 2 r.r, oraz informacja przekazana do Wojskowego Komendanta Uzuppełnień na podstawie § 10 ust. 1 pkt 5 lit. a r.k.w. nie stanowią decyzji administracyjnej. Tym samym stwierdzić należy, iż pracownik nie posiada stosownego upoważnienia do podpisywania ww. pism. Wskazanego braku nie sankcjonuje również zapis zawarty w zakresie czynności pracownika „*upoważnienie do podpisywania pism i wydawania decyzji administracyjnych w imieniu Burmistrza*”, bowiem dokument określający zakres obowiązków pracownika na danym stanowisku pracy nie stanowi upoważnienia, o którym mowa w art. 268a Kpa. Powyższe naruszenie stanowi jedynie uchybienie formalne. Nie wpływa bowiem na realizację zadań przez organ gminy.

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące realizacji obowiązków informacyjnych dotyczących kwalifikacji wojskowej oceniono **pozytywnie z uchybieniami**.

Terminowość wykonywania obowiązków dotyczących kwalifikacji wojskowej

Podczas czynności kontrolnych stwierdzono, że wezwania do stawienia się do kwalifikacji wojskowej były doręczane osobom co najmniej na siedem dni przed wyznaczonym terminem stawienia się do kwalifikacji wojskowej, w myśl przepisu § 4 ust. 2 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji wojskowej.

Jeden egzemplarz listy stawiennictwa Burmistrz Obornik Śląskich przekazywał powiatowej komisji lekarskiej w terminie zgodnym z § 9 ust. 5 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji wojskowej. W przypadku gdy kontrolowany organ był właściwy ze względu na miejsce pobytu czasowego trwającego ponad trzy miesiące, zawiadamiał wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) właściwego ze względu na miejsce pobytu stałego o stawieniu się osoby

po raz pierwszy do kwalifikacji wojskowej, dochowując jednocześnie trzydniowego terminu wynikającego z § 11 ust. 1 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji wojskowej.

W myśl § 9 ust. 5 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji wojskowej listę stawiennictwa sporządza się najpóźniej do dnia ogłoszenia kwalifikacji wojskowej. Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Obrony Narodowej z dnia 12 listopada 2013 r. w sprawie przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej w 2014 r. (Dz.U. z 2013 r., poz. 1491) termin ogłoszenia kwalifikacji wojskowej na terytorium państwa wyznaczony został na dzień 20 stycznia 2014 r. Natomiast zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Obrony Narodowej z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej w 2013 r. (Dz.U. z 2012 r., poz. 1358) termin ogłoszenia kwalifikacji wojskowej na terytorium państwa wyznaczony został na dzień 21 stycznia 2013 r. Porównując ww. terminy z datami sporządzenia list (o których mowa w § 9 ust. 1 rozporządzenia) stwierdzono, że dochowany został termin, o którym mowa w § 9 ust. 5 zdanie pierwsze rozporządzenia w sprawie kwalifikacji wojskowej

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, terminowość wykonywania obowiązków dotyczących kwalifikacji wojskowej oceniono **pozytywnie**.

[Dowód: akta kontroli str.: 329-379]

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny, realizację przez Burmistrza Obornik Śląskich zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie rejestracji i kwalifikacji wojskowej oceniono pozytywnie z uchybieniami.

W związku z powyższym, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości należy:

W ZAKRESIE EWIDENCJI LUDNOŚCI

1. Prawidłowo ustalać strony postępowania mając na uwadze art. 28 Kpa. Przy wszczynaniu postępowania na żądanie jednego współwłaściciela lub jednego współnajemcy, jako strony postępowania traktować wszystkie osoby ujęte w tytule prawnym do lokalu a nie tylko osobę na żądanie której organ wszczyna postępowanie.
2. W zawiadomieniach o wszczęciu postępowania wpisywać pełną podstawę prawną z podaniem tytułu ustawy, numeru i pozycji publikatora.
3. Udostępniać dane z rejestru mieszkańców zgodnie z zakresem żądania wnioskodawcy oraz w zakresie w jakim wykaże uprawnienia do ich otrzymania.
4. W przypadku niewykazania interesu prawnego przez wnioskodawcę, wydawać decyzję o odmowie udostępnienia danych na podstawie art. 47 ust. 3 u.e.l.
5. W sytuacji nieuiszczenia opłaty skarbowej za udzielenie pełnomocnictwa, wzywać wnioskodawcę na podstawie art. 261 § 1 Kpa do jej wniesienia.

DOWODY OSOBISTE

1. Rzetelnie weryfikować kompletność wniosku o wydanie dowodu osobistego, a w sytuacji przyjęcia przez pracownika niekompletnego wniosku wzywać wnioskodawcę na podstawie art. 64 § 2 Kpa do uzupełnienia jego braków formalnych.
2. W przypadku ubiegania się o wydanie dowodu osobistego dla niepełnoletniego przez rodzica, wyprodukowany dowód wydawać jedynie rodzicowi, który złożył wniosek (wnioskodawcy).
3. Ustalać tożsamość wnioskodawców na podstawie źródeł wskazanych w § 9 r.d.o.
4. Udostępniać dane z RDO zgodnie z zakresem żądania wnioskodawcy.

W ZAKRESIE REJESTRACJI I KWALIFIKACJI WOJSKOWEJ

Realizując obowiązki wynikające z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministra Obrony Narodowej z dnia 23.11.2009 r. w sprawie kwalifikacji wojskowej, po ustaleniu przyczyny niestawiennictwa się osoby oraz miejsca jej pobytu, wyniki ustaleń przekazywać przewodniczącemu powiatowej komisji lekarskiej oraz wojskowemu komendantowi uzupełnień.

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 proszę o przekazanie w terminie **do dnia 10 sierpnia 2015 r.** informacji o wykonaniu zaleceń i wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości.

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

/-/

Tomasz Smolarz